

Nr 354.

Av herr **Staxäng**, *angående skattelättnader för fiskare i syfte att stimulera försöksfiske på avlägsna fiskevatten.*

De möjligheter till statsgaranti för försöksfiske på avlägsna fiskevatten, som ett bifall till motionen i detta syfte vid fjolårets riksdag öppnade, har mottagits med tacksamhet av våra västkustfiskare.

Vi har de allra största skäl att följa denna deras försöksverksamhet med positivt intresse, dela deras förhoppningar och främja deras vilja att taga risker. För varje år blir det nämligen alltmer angeläget att vidga basen för vårt havsfiske. Nordsjön och dess närmaste innanhav brandskattas hårt, alla konventioner och beståndsskydd m. m. till trots, av många nationers talrika och alltmer rationaliserade fiskeflottor. Det ekonomiskt matnyttiga beståndet förslår inte att ekonomisera vårt fiske, vars kapacitet till väsentlig del inte kan utnyttjas i så hög grad, som önskvärt vore. Vi drivs därför oemotståndligt ut mot perifera, ännu outnyttjade fångstplatser.

Den utredning angående statsgaranti för försöksfiske som nu arbetar torde närmast komma att utforma statsgarantien som ett i viss utsträckning tänkt skydd mot förluster vid sådant fiske. De risker ett enskilt fiskelag ikläder sig genom att pröva sig fram på ett nytt fiskeområde och därmed öppna vägar till nya och bättre givande fångstmöjligheter för hela vårt havsfiske minskas genom statsgarantien, och det blir ett skydd mot alltför stora direkta förluster.

Men detta i och för sig oundgängligen nödvändiga skydd mot för den enskilde fiskaren alltför kännbara ekonomiska bakslag bör, synes det mig, kompletteras med en åtgärd, som tillförsäkrar honom en rimligare andel än hittills i det eventuella ekonomiska nettot av ett sådant pionjärfiske. Med nuvarande beskattningsnormer måste fiskarne avstå en orimligt stor andel av denna till priset av stora risker och umbäranden förvärvade inkomst. Det utgör förvisso ingen lämplig sporre för riskvilja och pionjärande, som samhället och dess arbetsliv är i så hög grad beroende av för sin utveckling, att i detta fall enskilda fiskare med ytterst vanskliga inkomstförhållanden drabbas av den i detta fall så ogynnsamt verkande progressiviteten, exempelvis i motsats till de kolleger, som sedan skördar frukterna av de andras risktagande. Om exempelvis ett båtlag tjänar tusen kronor "extra" på ett par försöksfiskeresor till ett nytt fiskevatten, i stället för att nöja sig med ett traditionellt mindre givande mellansäsongfiske eller helt enkelt ligga still någon tid, blir den reella ekonomiska behållningen därav per capita oproportionellt starkt decimerad, därför att denna inkomst lägges till inkomsten på den ordinarie inkomsten. I exempelvis Norge, där man också har kännning av dessa olägenheter, överväger man allvarligt att revidera beskattningen så, att fiskare får skattelättnader för inkomster från försöksfiske. Det är näm-

ligen även för norrmännen ett livsvillkor att uppsöka och utnyttja nya fiskeplatser, och det har visat sig att utsikten till skattelindring stimulerar enskilda fiskare till djärva och nyttiga försök.

Ur svensk samhällelig synpunkt framstår det som önskvärt och ekonomiskt försvarbart att statsmakterna överväger denna fråga. Tekniskt är den säkerligen ganska komplicerad, men denna omständighet bör inte utgöra något hinder för en undersökning, varigenom man ger det utvecklingsfrämjande privata initiativet inom fisket ytterligare stimulans. Det framstår också som en gärd av aktning och rättvisa, om samhället visar sig uppskatta ett driftigt fiskelags framåtanda i stället för att uteslutande beskatta frukterna av dess mödor.

Hur frågan om skattelindring tekniskt skall lösas ävensom andra sidor av problemet torde klarläggas genom en utredning. Av flera skäl är det angeläget att denna bedrivs skyndsamt, då det kan förväntas att det under den närmaste tiden planeras försöksfiske såväl när det gäller nya fiskeplatser som nya fiskemetoder. Det är bl. a. högst sannolikt att utsikterna till skattelindring kommer att stimulera till nya svenska fiskeförsök vid exempelvis Grönland.

Med stöd av vad ovan anförts får jag hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om utredning angående möjligheterna att åstadkomma skattelättnader för fiskare i syfte att stimulera försöksfiske på avlägsna fiskevatten.

Stockholm den 27 januari 1953.

Ernst V. Staxäng.
